

Spis treści

WPROWADZENIE

Literatura jako trop rzeczywistości	5
---	---

CZĘŚĆ PIERWSZA

„Wyrażanie niewyraźnego" w literaturze nowoczesnej (wybrane zagadnienia)	17
1. Niewyraźność i nowoczesność	17
2. Od kłamstwa języka do prawdy sztuki	24
3. Od „odpowiedniego" wyrazu do „krystalizacji" słownej	33
4. Od estetyki niewyraźności do koncepcji dzieła jako epifanii	41
5. Zarys wniosków: epifanie romantyczne, modernistyczne i negatywne	47
Osoba w nowoczesnej literaturze: ślady obecności	50
1. Spojrzenie wstecz i parę wątpliwości	50
2. „Muszę być w środku tego, o czym opowiadam": w stronę literatury osobistej (trzy uwagi o pozycji autora w nowoczesnej literaturze)	58
3. „Każdy z nas jest przybyszem". Wzory tożsamości w literaturze polskiej XX wieku	69
4. Dopowiedzenia	84

Poetyka epifanii a początki nowoczesności

1. Uwaga wstępna.....	88
2. Lekcja Cypriana Norwida: „prostotliwe parabole”.....	90
3. Młoda Polska: od retoryki ekstazy do „tajemnic życia codziennego”.....	96
4. „Niewidzialna aureola zwykłych rzeczy”. Motywy hofmannsthalowskie w pisarstwie Karola Irzykowskiego.....	100

CZĘŚĆ DRUGA

„Słowami... w świat wyglądam”. Bolesława Leśmiana poezja

nowoczesna.....	117
1. Młodopolska genealogia i narodziny poety	117
2. Z estetyki polskiego modernizmu: Bolesław Leśmian o prawdzie dzieła sztuki.....	123
3. <i>Zwiewność</i> : poetyka wiersza modernistycznego	128
4. Dopowiedzenie	138

Wiersz jest „jak rasa”. Juliana Przybosa poetyka oświecenia

a estetyka nowoczesna.....	140
1. Jak rasa	140
2. Późna poetyka Przybosa: <i>Imię czyli odpowiednie rzeczy słowo</i>	147
3. Poetyka oświecenia a koncepcję a dzieła j ako faj erwerku.....	151

„Wyrwać z rzeczy chwilę zobaczenia”: Czesława Miłosza tropienie realności

153	
1. „Nostalgia za nieosiągalnym”: o późnych poematach	153
2. Miłosz wśród prądów epoki: cztery poetyki	171

Tadeusza Różewicza „tajemnica okaleczonej poezji”

186	
1. Bez tajemnic.....	186
2. Nieprzenikalna prostota rzeczywistości.....	187
3. Trzy tajemnice poetyki Różewicza	196
4. Dopowiedzenie	204

„Zamknięty odprysk świata”. O pisarstwie Gustawa

Herlinga-Grudzińskiego	208
1. Scintilla narrationis.....	208
2. Ewokacje i reminiscencje.....	212
3. Pisarz „obszarów wyłączonych”.....	216

„Szare eminencje zachwyty”. Miejsce epifanii w poetyce Mirona Białoszewskiego.....	221
1. Białoszewski przed Białoszewskim i poza.....	221
2. Dwie strategie pisarskie	225
3. Epifanie tradycyjne i nowoczesne.....	227
4. Uwagi końcowe	233
„Niepewna jasność” tekstu i „wierność” interpretacji. Wokół wiersza Zbigniewa Herberta <i>Pan Cogito opowiada o kuszeniu Spinozy</i>	235
1. Fakt poetycki i metodyka lektury	235
2. Status dyskursywny wiersza.....	237
3. Pole odniesień semantycznych.....	242
4. O czym jest wiersz: problem tematu.....	249
5. Co mówi wiersz: między tematem, intencją autorską a nieświadomością tekstu.....	251
6. Poezja jako hermeneutyka epifanicznego doświadczenia.....	255
Nota bibliograficzna.....	259
Indeks nazwisk.....	261
Summary.....	269